

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Mevsimlik tarım işçilerinin, tarımsal üretim süreçlerinde yaşadıkları sorunlar ve hak ihlallerinin giderilmesi adına eşitlikçi ve insan onuruna yakışır politikaların uygulanabilmesi için Meclis Araştırması açılması elzemdir. Mevsimlik tarım işçilerinin yaşadığı sorunların ve çözüm yollarının araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 20.11.2024

Ferit ŞENYAŞAR

Şanlıurfa Milletvekili

GEREKÇE

Tarımsal üretim sürecinde emek gösteren birçok farklı tip işçilik bulunmaktadır. Bunlardan biri olan mevsimlik tarım işçiliği, tarımsal üretim sürecine katılmak için periyodik olarak yer değiştiren ve akşam olduğu zaman geçici süreliğine barındığı yerde konaklayan işçiliktir. Bahse konu koşullar; beraberinde getirdiği güvencesizlikle, mevsimlik tarım işçilerinin üretim sürecinden gündelik yaşam standartlarına kadar olumsuz şartlarla yaşamlarına etki etmektedir. İşçilerin tarımsal üretimde yer almak üzere geçici süreyle göç etmesiyle başlayan süreç, aynı zamanda güvencesiz koşullarında ulaşım esnasında başladığına işaret etmektedir. Ulaşım giderlerinin işçiler tarafından karşılanıyor oluşu, emekleri karşılığında düşük ücretler almaları sebebiyle, kişi başına en ucuz yöntemin seçilmesine neden olmaktadır. Dolayısıyla maksimum kişi sayısı, maksimum yük kapasitesi ve minimum kişi başına düşen ulaşım gideri; işçilerin güvencesiz şartlarda ulaşım sağlaması ile ciddi yaralanmalar ve ölümcül kazaların yaşanma olasılığı artmaktadır. Geçici süreyle tarımsal üretime katılmak üzere gerçekleşen göç, genellikle kalabalık aileler halinde gerçekleşmektedir. Aile dinamiklerini, ebeveyn ilişkilerini ve aile üyelerinin rollerini etkileyen bu süreç sosyolojik ve psikolojik olarak da önemli değişikliklerin yaşanmasına sebep olmaktadır.

İşçilerin ulaşım sonrası tarımsal üretime katılım süreçleri boyunca periyodik olarak konaklayacakları koşullar ele alınacak olursa, genellikle geçici çadır-konteyner yerleşim yerleri

kurulmakta ya da tarla sahibinin arazisinde bulunan dam-müştemilat gibi konutlar kullanılmaktadır. Konaklama koşulları da ulaşımda olduğu gibi düşük maliyetli ve güvencesizdir. Dolayısıyla su, kanalizasyon, elektrik, aydınlatma ve güvenlik gibi temel ihtiyaçları karşılayabilen bir noktada konaklama sağlanamamaktadır. Bu koşullar bireylerin ihtiyaçlarını karşılamayan ve insan onurunu yakışmayan haliyle tarımsal üretimde de büyük bir sorun yaratmaktadır. Sağlıksız koşullar sebebiyle bulaşıcı hastalıkların yayılmasından, çocukların eğitim süreçlerinin aksamasına ve kadınların-çocukların ihmal ve/veya istismara uğramasına kadar birçok etkide bulunmaktadır.

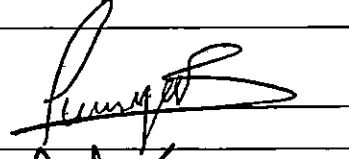
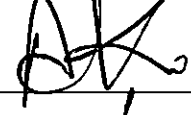
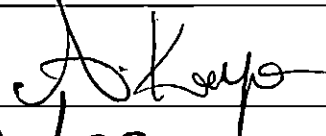
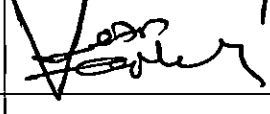
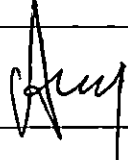
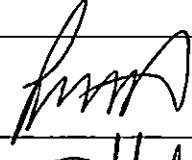
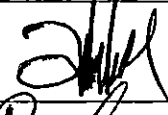
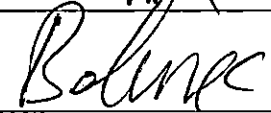
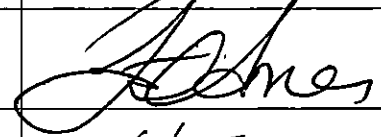
Mevsimlik tarım işçilerinin sorunlardan bazıları da, kimlikleri/aidiyetleri sebebiyle ayrımcılık yaşamaları, çocuk işçilik ve işçi sağlığı ve iş güvenliği kurallarının uygulanmaması/sağlanmamasıdır.

Tarımsal üretim sürecinde, işçilere emekleri karşılığı sağlanan ücretler ise bir standart göstermediği gibi asgari ücretin altında kalmakta ve farklı tip ücretleme yöntemleri bulunmaktadır. Bunlardan bazıları; günlük yevmiye usulü, tarımsal üretim için söz konusu alana dair işçinin talep ettiği "kabalama" ücret, elde edilen tarımsal ürün miktarına dair belirlenen ücrettir.

Mevsimlik tarım işçilerinin çalışma saatleri ise gün doğumundan evvel başlamakta gün batımının ertesinde ise devam etmektedir. Tarımsal üretim sürecinde yer alan ve erkeklerle aynı işi yapan kadınların ev içi emekleri ise, tarladan geçici konakladıkları yere geldiklerinde de devam etmekte, uyku dışında kesintisiz çalışmaktadırlar. Sigortasız, güvencesiz ve asgari yaşam şartlarının çok altında kalan koşullarla tarımsal üretim sürecinde yer alan mevsimlik tarım işçilerine, insanca yaşam ve çalışma koşulları sağlanmalıdır.

İşçilerin yaptıkları işlerin aynı olmasına rağmen aldıkları ücretler değişiklik gösterebilmekte, ücret eşitsizliği sorunu ortaya çıkmaktadır. Bir erkeğin yaptığı işe, aynı işi bir kadın-çocuk ya da yaşlı yaptığı zaman ki alacağı ücretten daha fazla ücret ödenebilmektedir.

Yukarıda belirtilen konular ve mevsimlik tarım işçilerinin yaşadığı sorunlar detaylı bir şekilde ele alınmalıdır. Mevcut durumun incelenmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması elzemdir.

1	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	